

ANAKENT KOLEJİ (ETİM ÖZEL EĞİTİM KURUMLARI) ACİL DURUM MÜDAHALE PLANI

1. TANIM

Acil durum: Planlanmamış, normal operasyon dışında gelişen ve insana, çevreye, ekipmana, altyapıya, yüke zarar verme ve normal operasyonu aksatmaya neden olan veya bu potansiyeli bulunduran olay veya koşulların oluşması durumudur.

2. AMAÇ VE KAPSAM

Acil Durum Müdahale Planının amacı okulumuzda oluşabilecek acil durumları önceden analiz etmek, herhangi bir acil durumda yapılacak müdahalelerin yöntemini ve görev yapacak personelin sorumluluklarını belirlemektir.

Acil Durum Müdahale Planı personelin ve öğrencilerin zarar görmesi, çevrenin zarar görmesi, maddi hasarın oluşması, okul imajının zarar görmesi ve ekonomik kayıpların oluşmasının önlenmesi için sistematik bir müdahale yöntemi sunar.

Acil Durum Müdahale Planının ana amaçları şunlardır;

- Acil durumlarda hızlı bir şekilde organize olmak, acil durumu analiz etmek ve mümkün olan en kısa sürede kontrol altına almak,
- İnsan sağlığını ve insan yaşamını korumak,
- Çevrenin kirlenmesini önlemek,
- Okul alanında bulunan okula ait sınıf, depo, ofis, ekipman ve diğer malzemeleri korumak,
- Kanun ve yönetmeliklere uymak,
- Acil durumda devlet kuruluşlarıyla ve ilgili özel kuruluşlarla haberleşmeyi sağlamak,
- Acil durumu olabildiğince erken bertaraf edip normal çalışma şartlarına dönmek ve normal operasyonu sürdürmek,
- Yukarıda belirtilen hususları sağlayarak işyerinin maddi ve manevi kayıplarını asgariye indirmektir.

Acil durumda görev yapacak personelin görev ve sorumlulukları bu planda belirtilmiştir. Görevli personelin bu planda belirtilen konuları bilmeleri ve acil durumda bunları uygulamaları talep edilmektedir. Bu Plan okul bünyesinde çalışan idari personelde dahil olmak üzere tüm çalışanları kapsar.

3. ACİL DURUMLARIN SINIFLANDIRILMASI

Seviye	Acil durum Tanımı	Aktive Edilecek Birimler
Yeşil (1. seviye)	Yangın söndürme tüpü ile söndürülebilecek küçük yangınlar, küçük yaralanmalar.	Koruma, İlk yardım ekibi, Yangın Söndürme Ekibi.
Sarı (2. seviye)	Ciddi yangınlar, ciddi yaralanmalar,	Acil Durum Yöneticisi, Acil Durum Müdahale Ekipleri , 110 İtfaiye ve 112 Acil durum (Ambulans)
Kırmızı (3. seviye)	Ölümlü kaza, büyük yangınlar ve büyük zarar verebilecek doğal afetler.	Acil Durum Yöneticisi, Acil Durum Müdahale Ekipleri 110 İtfaiye ve 112 Acil Durum (Ambulans)

4. ACİL DURUM MÜDAHALE ORGANİZASYONU

Acil durumda görev yapacak personel bu konuda bilgili, eğitilmiş ve fiziki olarak yapacağı işe uygun olmalıdır. Acil duruma müdahale sırasında kendisi ve çevresi için ilave risk yaratmamalıdır.

Acil Durum Müdahale Ekibinin listesi EK-1 de verilmiştir. Burada listeli personel ilgili konularda eğitim almış ve periyodik olarak yapılan tatbikatlar ile bilgi ve becerilerini sürekli geliştirilmelidir.

Acil Durum Müdahale ekibi acil durumda mevcut görev yerlerindeki ilk önlemleri aldıktan sonra Acil Durum Koordinatörünün direktifleri doğrultusunda hareket etmek için toplanma alanında kendilerine ayrılmış yere giderler. Acil Durum Müdahale Ekibinin listesi güvenlik noktalarında, idari bina girişinde ve acil durum idare merkezinde aslıdır. Bu listelerdeki personeli belirlemek, listeleri güncellemek ve bu personelin eğitimini sağlamak Acil Durum Koordinatörünün sorumluluğundadır.

Acil Durum Koordinatörü: Okul Kampüs Müdürüdür.

Acil Durum Müdahale Ekibi elemanları Acil durumdaki görevleri konusunda detaylı olarak eğitilmiş olmalıdır. Bunun yanında tüm Acil Durum Müdahale Ekibi elemanları yangın söndürme, kurtarma ve ilkyardım konularında eğitilmiş olmalıdır.

4.1 ACİL DURUM MÜDAHALE EKİBİNİN YAPISI:

4.2 ACİL DURUM MÜDAHALE EKİBİ GÖREV VE SORUMLULUKLARI:

Acil durum müdahale ekipleri görevleri yerine getirmek için her zaman hazırlıklı durumda olmalı, birbirleriyle sürekli irtibat halinde olmalıdırlar.

4.2.1. KRİZ MASASI:

- Acil durumlara müdahale için gerekli kaynakların teminini planlamak ve sağlamak.
- Kriz Masası aynı zamanda Haberleşme Merkezidir. Tüm ekiplerin iletişim içerisinde çalışması sağlamak. Kriz Masası başkanı talimatları doğrultusunda hareket ederler. Acil Durum koordinatörüne gerekli bilgi desteğini sağlar. İç Birimler, Dış birim ve kuruluşlarla haberleşmeyi sağlar. Müdahale için gerekli ilave personel, araç ve ekipmanın olay mahalline sevk edilmesini sağlamak.
- Öğretmenlerin acil durumdan haberdar edilmesini sağlamak.
- Acil durumun derste veya ders dışında olması durumları değerlendirilerek hareket edilmesini sağlamak.

- Öğretmelerin hangi durumda nasıl hareket edeceği konusunda bilgilendirmek.
- Yıllık acil durum plan bütçesini planlamak.
- Meydana gelen acil durumlar hakkında Resmi Kuruluşları ve Site yetkililerini bilgilendirilmek.
- Acil durumlarda yerel kuruluşlarla ilgili gerekli koordinasyonu sağlamak.
- Acil durumlara lojistik destek sağlamasına yardımcı olmak.
- Acil Durumun raporlanmasına ve değerlendirilmesine yardımcı olmak.
- Acil durumlara hazır olunabilmesi için eğitimler planlamak ve gerçekleştirmek.
- Tatbikatlar planlamak ve uygulamak.
- Acil durum ekipmanlarının kontrol ve bakımlarının planlaması yapmak.

Kriz masası ekibinin toplantı odası: Erişimi uygun ise Lise Müdür Odası kullanılacaktır. Bina zarar gördü ise dışarıda basketbol sahasında belirlenen alanda toplanır.

Kriz masası ekibinin bulunacağı odada 2 adet harici telefon ve telsiz iç-dış haberleşmede kullanılacaktır. Ekip yaka kartları ve yelekleri bulunmalıdır.

Acil durumların sonlanması ile koruma ekibinin kontrolleri sonrası binaya girilebilir raporu çıkar ise Kriz Masasının onayı ile okula girilecektir. Bina hasarı oluşması durumunda Kriz Masası Ekibi okula tekrar girilmemesine karar verir ise binalara hiçbir şekilde girilmeyecektir.

Öğrencilerin velileri ile iletişime geçilerek çocuklar ailelerine teslim edilmesini sağlanacaktır. Acil durumlarda servis araçları ile gönderilecek öğrenciler için bir talimat hazırlanmalıdır. Ek-3: Okul Servisleri Acil Durum Planı

4.2.2. Acil Durum Koordinatörü

- Acil Durum Müdahale Planı'nın uygulanmasını sağlamak.
- Meydana gelen olayları sınıflandırmak, değerlendirmek ve tanımlamak.
- Acil Durumlarda durum değerlendirmesi yapmak ve Acil Durum Müdahale Saha Ekibi'ne gerekli talimatları vermek.
- Acil durumun sonlanma durumunda Acil Durum Koordinatörü Koruma Ekibinin okula girebilir veya girilmez raporundan sonra durumu kriz masasına bildirir. Acil durum koordinatörünün okulda olmadığı durumda kriz masası başkanı acil durum koordinatörlüğü de yapar.

4.2.3. Acil Durum Müdahale Ekipleri

Acil Durum Müdahale Ekipleri, acil durumlarda görev yapmak üzere seçilmiş ve konuları ile ilgili eğitilmiş personeldir.

Seçilmiş olan Acil Durum Müdahale Ekibinin listesi güvenlik noktalarında, bina girişinde ve katlarda okulun muhtelif yerlerine asılır ve tüm personelin Acil Durum personeli hakkında bilgi sahibi olması sağlanır.

Acil müdahale ekipleri koordineli olarak çalışarak ekip dışındaki arkadaşlarından gerekli durumlarda yardım alır.

ANAKENT OKULLARI için belirlenmiş Acil Durum Müdahale Saha Ekibi görevleri aşağıda belirtilmiştir.

4.2.3.1 Yangın Müdahale Ekibi Görevleri:

Yangın Müdahale Ekibi, Acil Durum Koordinatörü tarafından seçilir.

- Yangına Müdahale Ekip Başkanı Acil durumda kendisine bağlı olarak çalışacak ekip arkadaşlarının normal operasyon zamanında da hangi sınıf, hangi bölgece, hangi görevde bulunduğunu takip etmek,
- Yangına Müdahale Ekip Başkanı ekibin toplanmasını ve olay mahalline sevk edilmesini sağlamak,
- Yangın Müdahale Ekibi olay mahalline intikalde keşif yapmak ve Acil Durum Koordinatörüne rapor etmek,
- Olayın çapını ekibin imkanları nezdinde değerlendirmek, gerekiyorsa dışarıdan itfaiye çağrılmasını tavsiye etmek,
- Yangının sınıfına göre müdahale yöntemini belirlemek,
- Yangının diğer bölgelere atlayarak büyümesini önleyecek tedbirleri almak. Gerekirse yarma, kırma işleri, yanıcı malzemelerin yangın bölgesinden uzaklaştırılması görevlerini yürütür.
- Olay yerindeki personelin tahliye edilip edilmediğini, kayıp veya içeride personel olup olmadığını belirlemek, gerekiyorsa Kurtarma ve Tahliye Ekibini, personel tahliyesi ve eşya boşaltması için görevlendirmek,
- Müdahalenin gelişimi hakkında Acil Durum Kriz Masasını bilgilendirmek,
- Dışarıdan İtfaiye geldiğinde ekibiyle birlikte İtfaiye Amirinin emrine girmek, yangın ile ilgili tüm bilgileri aktarmak ve talep edilen desteği sağlamak,
- Yangın bölgesini çevreleyerek görevliler haricindeki personelin bu bölgeye girişine engel olmak,
- Yangın söndürüldükten sonra ikinci bir emre kadar yangın mahallinde kalarak yangının tekrar faaliyete geçip geçmediğini kontrol etmektir.

4.2.3.2 Kurtarma ve Tahliye Ekibi Görevleri:

Kurtarma ve tahliye ekibi, Acil Durum Koordinatörü tarafından seçilir.

- Kurtarmada öncelik yangın sırasında yaralanan, bayılan ve kaçamayacak durumda olup yangından etkilenebilecek kişileri tehlikeli sahadan uzaklaştırmaktır.
- Tüm okulun tahliyesine refakat etmektir.
- Tehlikeli bölgeye girişte önce kendini koruyacak, sonra da kurtaracağı kişinin güvenliğini sağlayacak şekilde davranır.
- İşyeri ile ilgili çok önemli evrak ve dokümanlar yani "Yangından öncelikli kurtarılacak malzeme" kurtarılır. (Bu malzemelerin bulunduğu dolap veya yerlere "**YANGINDA ÖNCELİKLİ KULLANILACAK MALZEME**" etiketi konur.)
- İdari bina ve ofislerde bulunan para, senet, çek ve kıymetli eşyaların kurtarılmasını sağlamak.
- Binalar, depolar ve ambarlarda bulunan kişilere yangın sırasında acil kaçış yollarını kullanmaları konusunda yardımcı olmak.
- Personelin Acil Durum Planında belirlenmiş olan Toplanma Merkezine panik yaratmadan sevk olunması organize etmek.

4.2.3.3 İlk Yardım Ekibi

İlk Yardım Ekibi, Sertifikalı İlk Yardım Kursu görmüş elemanlardan oluşur.

İlk yardım ekibi duruma göre hareket eder. İlk yardım ekibi ekip başkanının direktifleri doğrultusunda kazalıya veya hastaya olay yerinde veya acil toplanma alanında müdahale edilmesini sağlar.

İlk yardım kursu görmüş elemanlar, herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren durumda hasta veya yaralıya sağlık görevlilerinin yardımı sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önlemek amacıyla olay yerinde tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız ilk yardım uygulamalarını yürütürler.

4.2.3.4. Kaza Acil Durum Ekibi:

Okul içerisinde meydana gelecek iş kazası durumlarında müdahale edecek. İlk yardım ekibi veya yangın müdahale ekiplerinin müdahale etmesi gerekli durumlarda iletişime geçerek olay yerine gelmelerini sağlayacak. Kazalı çalışan için ambulans gerekli görülmesi halinde ambulans ile en yakın hastaneye sevkini sağlayacak.

4.2.3.5. Koruma Ekibi

- Okulda acil durumda sekreterlik görevlileri derhal Acil Durum Koordinatörüne ve Kriz Masasına olay ile ilgili bilgileri sağlamak.
- Acil Toplanma Alanı Sorumlusu (koruma ekip başkanı) : Toplanma alanına erişim, giriş ve çıkışlar ile düzeninden sorumlu personeldir. Tahliye halinde personelin toplanma alanında girişini yönlendiren, güvenliği sağlayacak olan tahliye ekibine yardımcı olacaktır. Sayım esnasında görevli personele destek vermekle yükümlüdür. Acil durumlarda kriz masası ile toplanma noktası arasındaki iletişimi sağlar.
- İşyeri alanında güvenliği sağlamak ve giriş çıkışları kontrol altına almak ve trafiği yönetmek. Alınan tedbirler ve yapılan çalışmalarla ilgili olarak Acil Durum Koordinatörünü bilgilendirmek.
- Panik ve kargaşayı önlemek.
- Koruma ekibindeki teknik hizmetler personeli yangının başladığı bölümü tespit ederek o bölgenin elektriğini keser. Yangın gece oluşmuş ise yangın sahasını acil durum lambalar ile aydınlatır. Yangın tamamen söndükten sonra elektrik tesisatını kontrol eder ve hasar görmemiş ise, Acil Durum koordinatörünün onayı ile sistemin elektrik bağlantısını yeniden yapar. Eğer sistemde herhangi bir hasar oluşmuş ise şalteri kapalı ve kilitli tutar.
- Teknik hizmetler personeli deprem anında tüm elektrik, doğal gaz vb sistemlerin kapatılmasını sağlar.
- Tüm öğrenci(aile iletişim bilgileri ile birlikte), öğretmen ve çalışan listesinin güvenlik biriminde bulunması gereklidir.
- Okul ile ilgili çok önemli evrak ve dokümanlar yani "Yangından öncelikli kurtarılacak malzemelerin korumasını" sağlamak
- İdari bina ve ofislerde bulunan para, senet, çek ve kıymetli eşyaların korumasını sağlamak.
- Hasar tespiti yapılanaya kadar yetkili şahıslarda başkasına malzeme teslimi yapmaz, teslim ettiği malzemeleri imza karşılığı verir.
- Toplanma noktasındaki kişilerin sayılmasını sağlar.
- Tüm acil durum çıkışlarını kontrol eder.
- Acil Durum koordinatörüne toplanma ve acil durum esnasında meydana gelen uygunsuzlukları raporlar.
- Toplanma noktasındaki kişilerin hareketlerini kontrol eder,
- Acil Durum Kriz Masası talimatına göre, gerekirse toplanma noktasının boşaltılmasını sağlar.
- Acil Durum geçirildikten sonra ortamı kontrol etmek, tamamen emniyetli olduğuna karar verdikten sonra diğer personeli bilgilendirmek.

- Acil durum sonlandığı durumunda öğrenciler velisine teslim edilecektir. Acil durumların sonlanmasında öğrenci tesliminde Kriz Masasının kararı ile duruma göre kararlarına göre hareket edilir.

4.3.2.6. Psikolojik Destek Ekibi

- Acil durumla karşılaşılmaması ailelerine teslim edilinceye kadar doğrultusunda rehberlik öğretmenleri, öğrenci veya çalışanlara gerekli olan psikolojik yardımı sağlar.

5. ACİL DURUM BİLDİRİMİ

- Bir acil durum oluştuğunda Acil Durum Kriz Masası ve Acil Durum Koordinatörü haberdar edilir. Bu haberleşmede,
 - Acil Durumun yeri,
 - Tespit edebiliyorsa niteliği (sınıfı),
 - Büyüklüğü,
 - Yaralanmalar olup olmadığı, derecesi bildirilmelidir.
- Eğer Acil Durum Sınıfı Sarı veya Kırmızı ise, Acil durum Koordinatörü Acil Durum Müdahale Ekibi haberdar edilmesini sağlar. Ayrıca anons sistemi ile durum tüm personele bildirilir. Bildirim yapıldıktan sonra aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir.
 - Acil Durum Müdahale ekipleri olay yerine gider.
 - Acil Durum Müdahale Ekibi, acil durum bildirimini aldıktan sonra acil durumlarda yapacakları öncelikli görevlerini yerine getirdikten sonra, toplanma noktasında kendilerine ayrılmış bölgede toplanır ve Acil Durum Koordinatörünün talimatlarını beklerler.
 - Acil Durum Müdahale Organizasyonunda görevli olmayan tüm diğer personel, panik olmadan, buldukları yerlerdeki öncelikli emniyet önlemlerini aldıktan sonra, toplanma noktasına hareket ederler. Toplanma noktasına ulaştıklarında, Acil Durum Koordinatöründen gelecek talimatlar doğrultusunda hareket ederler.
 - Toplanma bölgesinde koruma ekip görevlileri personelin toplanma alanına ulaşmasına yardımcı olur ve tüm personelin toplandığından, eksik personel kalmadığından emin olduğunda bunu Acil Durum koordinatörüne rapor eder.

6. ACİL DURUM EKİPMANLARI VE TESİSLERİ

Bu bölümde, acil durumlarda kullanılacak kaynak ve tesisler belirtilmiştir.

Acil durumlarda kullanılacak malzeme ve ekipmanlar;

- Siren, alarm veya anons sistemi,
- Jeneratör ve acil durum aydınlatması (ışık dak vb),
- Acil çıkış yolları,
- Yangın Söndürme Cihazları ,
- Uyarı levhaları ve emniyet bantları,
- İlk yardım çantaları
- Haberleşme sistemleri (telsiz veya sabit ve mobil telefon).
- Malzeme çantası (kesici delici aletler)

- Temizlik Malzemeleri (kağıt havlu vb.)
- Kağıt tabak bardak, plastik çatal vb. temini
- İçme ve kullanma suyu temini.
- Geçici barınma
- Yiyecek temini

7. ACİL DURUM TOPLANMA MERKEZİ

Okul arka bahçesi, basketbol sahasıdır. Aksi söylenmedikçe kimse toplanma bölgesini terk etmemelidir. Acil Toplanma Alanı Sorumlusunun direktifleri uygulanır.

8. DEPREM

Deprem yer kabuğu içindeki kırılmalar nedeniyle ani olarak ortaya çıkan titreşimlerin dalgalar halinde yayılarak geçtikleri ortamları ve yer yüzeyini sarsma olayıdır. Deprem, insanın hareketsiz kabul ettiği ve güvenle ayağını bastığı toprağında oynadığı ve üzerinde bulunan tüm yapıların da hasar görüp, can kaybına uğrayacak şekilde yıkılabileceklerini gösteren bir doğa olayıdır.

- Deprem olduğu anda acil durum uyarı sistemi devreye girmelidir. Olmadığı durumlarda Deprem olduğu anda yüksek sesle "DEPREM VAR!" şeklinde bağırarak diğer kişileri uyarınız.
- Sakin olunmalı ve paniğe kapılmamalıdır. Yapılacak her hareketin düşünerek yapılmalıdır.
- Ağır yüklerden korunabileceğimiz yere yan cenin pozisyonunda yatmalıyız.
- Deprem sona erene kadar yerimizden kıpırdamamalıyız. İçeride isek içeride dışarıda ise dışarıda kalmalıyız. İçeride isek kapıyı açabiliyorsak (sıkışmaması için) kapıyı açınız..
- Deprem sonlanınca kendinizin ve başkalarının can güvenliğini tehlikeye atmadan, yapabiliyorsanız, yakınızdaki tüm akaryakıt vanalarını ve elektrik şalterlerini kapatınız.
- Sağlam ise masa altına, kolon yakınına resimdeki gibi çökünüz (yan cenin pozisyonu) ve depremin geçmesini bekleyiniz.
- Başınızı çanta, kitap, klasör gibi malzemeler ile koruyunuz.
- Pencere, camlardan, kitaplıklardan, dolaplardan ve üzerinize düşebilecek ağır eşyalardan uzak durunuz.
- Varsa ocaklardan, ısıtıcılardan uzak durunuz.
- Yüzünü ve iç organlarınızı koruyunuz. (cenin pozisyonu)
- Gözlerinizi toz kaçmasına karşı kapalı tutunuz. Burnunuzu boğulma riskine karşı kıyafetleriniz ile kapatınız.
- Deprem anında merdivenleri kullanmayınız.
- Pencere veya balkondan atlamayınız.
- Varsa güvenli bir yere tutununuz.
- Panik yapmadan acil durum toplanma bölgesine öğrenciler ile birlikte hızla intikal ediniz.
- Asla asansör kullanmayınız.
- Öğrencilere açıklama yaparak kendilerini emniyete almalarını sağlayınız.
- Elektrik direkleri ve telefon direklerinden uzak durunuz. Direğin devrilmesi, elektrik ve telefon hatları kopması can güvenliğini tehlikeye sokabilir.
- Bir binanın, sundurmaların, çevre aydınlatma direkleri gibi yapıların yanında ve/veya altında iseniz derhal uzaklaşınız.
- Acil toplanma alanına, giderek depremin artçılarının geçmesini bekleyiniz.
- Yemekhane iseniz sağa sola koşmayınız. Masa altlarına cenin pozisyonunda yatınız. Pencere ve raflardan uzak durunuz.

- Konferans salonunda iseniz koltuk aralarına cenin pozisyonunda başınızı ve iç organlarınızı koruyarak yatınız.
- Merdivenlerde iseniz merdivenler derhal terk edip sağlam bir kolonun yanına yan cenin pozisyonunda yatınız.
- Seyir halinde aracınızı durdurun.
- Köprü altında veya bir binanın yakınıdaysanız daha uzak ve emniyetli yerde aracınızı durdurunuz.
- Dışarı çıkarak aracın kapılarını kapatınız.
- Aracınızın yanında kendinizi koruma altına alınız.

DEPREM SONRASI YAPILACAK OLANLAR

Önce canlıları ve daha sonra kıymetli eşya ve dokümanları kurtarınız.

Yaralılara ilkyardım müdahalesini yapınız.

Yangınla mücadele için Yangınla Mücadele Acil Durum Planına uygulayınız.

Deprem sonrası artçı deprem olma ihtimali yüksek olduğundan sağlam olmayan yapılara yaklaşılmamalıdır.

Deprem sonrasında doğalgaz kaçağı ihtimaline karşı asla ateş yakılmamalıdır. Eğer doğalgaz (tüp gaz) kokusu alınıyor ise hemen doğalgaz arıza 187 aranmalıdır. Gaz vanası kapatılmalıdır. Bina terk edilip acil toplanma alanına gidilmelidir.

Deprem sonrasında acil müdahale ekipleri görevlerinin başına geçmelidir.

ÇÖMEL: Çünkü çömelerek hedef küçültmek, üzerinize doğru düşecek unsurların sizi yaralama riskini azaltır.

KORUN: Kollarınızla baş ve boynunuzu kapatın. Bir siperin yanında ya da altında Yan CENİN pozisyonu alarak kendinizi koruyun. Bu siper masa, konsol, sandalye olabilir. Gözünüzü kapatın giysisiniz ile ağız ve burnunuzu kapatın.

BEKLE: Sarsıntı bitene kadar tutunarak bekleyin. Sarsıntı sırasında koşmak, merdivenden inmek tehlikelidir.

9. FIRTINA ve AŞIRI ŞİDDETLİ RÜZGARLAR

Fırtınalar bilindiği gibi kuvvetli rüzgârlar sonucunda meydana gelen doğal olaylardır. Yağış ile birlikte esen şiddetli rüzgârlar tufan, kurak ve yağışsız esenler ise tayfun olarak isimlendirilmektedir. Bu kuvvetli rüzgârlar esnasında hortum tabir edilen helezonik girdaplar meydana gelmektedir.

Fırtınalara Karşı İş Yerinde Alınması Gereken Önlemler

- Yürütülen tüm işler emniyet tedbirleri alınarak durdurulur.
- Okulun elektriği ana trafodan kesilir.
- Okulnun tehlike yaratabilecek uçmaya müsait malzemeler toplanır ve geçici olarak emniyetli olan kapalı alanlara taşınır.
- Elektriği kesiniz.
- Yüksek yapıların üzerine tankların üzerine çıkmasına müsaade edilmez. Eğer çıkmış kişiler varsa aşağıya inmeleri sağlanır.
- Bahçede kişilerin dolaşmasına izin verilmez.
- Fırtınanın geçmesi beklenir.
- Fırtına sonrası hasar tespiti yapılarak acil durum koordinatörüne bilgi verilir.
- Olay kontrol edilemeyecek şiddetteyse afad aranarak yardım istenir.
- Fırtına sonrasında meydana gelen hasar tespit edilir ve rapor tanzim edilir.

10. YANGIN

10.1. YANGININ TANIMI

Yanabilen maddelerin ısı ve oksijenle kimyasal reaksiyona girmesine yanma denir. Yangın üç unsurun bir araya gelmesiyle oluşur.

1.Yanıcı Madde (Yakıt)

2.Oksijen

3.İsı

Yangın sırasında ortamda zehirli karbon monoksit gazı ortaya çıkar. Oksijen tüpü giyerek Bu gazın bulunduğu ortamlardan uzak durmak gerekmektedir.

10.2. YANGIN ÇEŞİTLERİ

A. Sınıfı Yangınlar:

Katı madde yangınlarıdır. Odun, kağıt, tekstil ürünleri, plastikler, ot vb. yangınlar bu sınıfa girer. Bu tür yangınlar su ile söndürülür. Özellikle plastik yangınlarda çok zehirli duman olduğundan tedbirli olunmalıdır.

B. Sınıfı Yangınlar:

Her türlü sıvı yakıt, boya, yağ, alkol, vernik ve yemeklik yağ yangınlarıdır. Büyük çaplı benzin ve alkol yangınları su ile söndürülemez. Soğutma (sis halinde su) ve boğma (köpük ve kuru kimyevi toz) yöntemleri ile söndürülebilir.

C. Sınıfı Yangınlar:

Her türlü yanıcı gaz yangınlarıdır. (Hidrojen, Asetilen, LPG, Metan, Etan gibi.) Solunması istenmeyen toksik gaz yangınlarında söndürme faaliyetinde bulunanlar mutlaka temiz hava tüplü maskeler kullanmalıdır. Genel kural, gaz yangınlarının kaynağından kesilerek söndürülmesidir. Büyük çaplı yangınlar kontrol altında yanmaya bırakılmalı, ya yanarak bitmesi beklenmeli ya da kaynağı kesilerek söndürülmelidir.

D. Sınıfı Yangınlar:

Magnezyum, alüminyum gibi yanabilen metallerin yanmasıyla meydana gelen yangınlardır. Metal yangınları özel kuru kimyevi tozlu cihazlar kullanılarak söndürülmelidir.

E. Sınıfı Yangınlar:

Elektrik teçhizat, tesisat ve ekipmanları ile elektronik cihazlardan çıkan yangınlardır. Elektrik yangınlarına asla su ile müdahale edilmez . Su iletken bir malzemedir ve elektrik yangınlarında

kullanılması durumunda çarpılma meydana gelebilir. E sınıfı yangınlar kuru kimyevi tozlu ve içeriğinde karbondioksit bulunan söndürücüler ile söndürülebilir.

F. Sınıfı Yangınlar:

Pişirme aletlerinde kullanılan yağların yanması sonucu meydana gelen yangınlardır. Özellikle okul mutfaklarında oluşabilmektedir. Tencere ve tavalarda kullanılan yağların sıcaklığının çok fazla yükselmesi sonucu bu tip yangınlar çıkabilmektedir. Söndürme için su kullanılmamalıdır. Su kullanılması durumunda parlama ve patlama meydana gelebilir. Toz söndürücü veya sulu kimyasal söndürücüler kullanılabilir.

10.3. YANGIN SÖNDÜRMEDE KULLANILAN YÖNTEMLER

Dört adet söndürme yöntemi vardır;

A. Soğutma

Soğutarak söndürme prensipleri içinde en çok kullanılan yöntem su ile soğutmadır. Suyun elverişli fiziksel ve kimyasal özelliği yanıcı maddeyi boğma ve yanıcı maddeden ısı alarak sıcaklığını tutuşma derecesinin altına düşürüp yangının söndürülmesinde en büyük etken olmaktadır.

Tank sıcaklığının artması akaryakıt buharının artmasına ve tank içindeki basıncın artmasına neden olacaktır. Akaryakıt tanklarının dış çeperi sulanarak tankın soğumasını sağlar. Su petrol ve elektrik şebekesi dışındaki her türlü yangında, en iyi söndürücüdür.

B. Boğma

Oksijen konsantrasyonunu yanma için gerekli oranın altına indirmektir. Özellikle kapalı yerlerde oluşan yangınlara uygulanır.

C. Yakıtı Giderme

Bazı durumlarda, yakıt kaynağını ortadan kaldırarak yangın etkin şekilde söndürülür. Yakıt kaynağını yok etmek için sıvı ya da gaz akışı durdurulur. Mesela boru hatlarındaki vanaların kesilmesi veya akaryakıt pompalarının durdurulması ile yakıt akışı kesilecektir. Ya da yanıcı maddenin yüzeyi kaplanarak yanıcı buhar çıkışı engellenir. ABC tozu eriyerek katının gözeneklerini örter ve yanıcı gaz çıkışını engeller. AFFF tipi köpük boğma ve soğutmanın yanı sıra sıvı üzerinde su filmi oluşturarak yanıcı gazların buharlaşmasını engeller. Dolayısıyla yangın devam edemez.

D. Zincirleme Reaksiyonu Engelleme

Kuru Kimyevi Tozlar ve Halojenli Hidrokarbonlar gibi bazı söndürme maddeleri yanıcı madde ile ısı üretmeyen reaksiyonlar meydana getirerek, alev üreten kimyasal reaksiyonu keserler, alevlenmeyi durdururlar. Mesela Halon gazı uygulandığında halojenlerle reaksiyon oluşur ve oksidasyon ani olarak durur.

10.4. YANGIN YERİNDEKİ TEHLİKELER

Yangın yerinde canlıları tehdit eden çok çeşitli ve büyük tehlikeler aşağıda listelenmiştir. Tüm çalışanlarca bu tehlikelerin bilinmesi önemlidir.

- 1- Yangının Büyüme Hızı
- 2- Yüksek Sıcaklık Tehlikesi
- 3- Zehirli Gazların Oluşturduğu Solunum Zorluğu Tehlikesi
- 4- Patlama Tehlikesi
- 5- Çökme Tehlikesi
- 6- Elektrik Tehlikesi
- 7- Kimyasal Tehlike

10.5. YANGINLA MÜCADELE TALİMATI

GENEL ESASLAR

- Eğer yangın uyarı ikaz siren sesini duyuyorsanız veya “ YANGIN VAR! ” şeklinde bağıрма sesi duyuyorsanız derhal “Acil Durum Toplanma Yerine” ulaşın.
- Binadan çıkmak için acil durum kaçış yönlendirmelerini takip edin.
- Yangının büyüklüğüne göre, kendi güvenliğinizi tehlikeye atmayacak şekilde en yakındaki yangın söndürücüyü kullanarak yangını söndürün. (Bakınız -Yangın Söndürücü Kullanım Talimatı). Eğer yangın, yangın söndürücüyle söndürülemeyecek kadar büyümüşse vakit kaybetmeden “Acil Durum Toplanma Yerine” gidin.

YANGINI SÖNDÜRMEK İÇİN ASLA RİSK ALMAYINI!

10.6. ACİL DURUM EKİPİNİN YÜRÜTECEĞİ FAALİYETLER

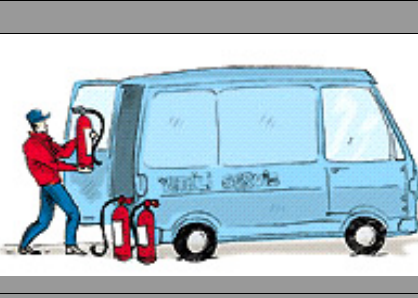
Bu bölümdeki faaliyetlerin tümü Yangın Müdahale Ekip Başkanının ve Acil Durum Koordinatörünün gerek gördüğü doğrultuda gerçekleştirilir.

YANGIN	<ul style="list-style-type: none">• Telefon ile 110 aranarak itfaiyeye bilgi verilir.• İtfaiyeye bilgi verilirken aşağıdaki kurallara uyulur.• Kısaca kendinizi tanıtin.• Görevliye yangının büyüklüğü ve yangın tipi hakkında (akaryakıt, gaz, bina yangını gibi) bilgi verin.• Yangının çıktığı açık adresi söyleyin. Adresi bilinen şekilde tarif edin. Yetkili kişi tarafından adresin anlaşıldığından mutlaka emin olun.• Telefonu itfaiye görevlisinden önce asla kapatmayın.• Yangın nerede meydana gelirse gelsin, okuldaki tüm insanların (çalışanlar, ziyaretçiler, taşeronlar, vb.) Acil Durum Toplanma bölgesine intikal etmeleri sağlanır.• Yangın eğer müdahale edilemeyecek nitelikte ise acil durum ekipleri diğer personel ile birlikte acil durum kaçış kapısından güvenli ve emniyetli bir yere intikal ederler.
--------	--

10.7. YANGIN SÖNDÜRÜCÜ KULLANIM TALİMATI

BİR YANGIN SÖNDÜRME TÜRÜ NASIL KULLANILIR.

YANLIŞ		DOĞRU
	<p>Rüzgarı arkanıza alın.</p>	
	<p>Söndürücüyü yangının çıkış noktasına püskürtün.</p>	
	<p>Sıvı yangınlarında sızıntı bulunan noktaya püskürtün.</p>	
	<p>Yangına mümkünse grup halinde müdahale edin.</p>	
	<p>Yangını tamamen söndürmeden alanı terk etmeyin.</p>	
	<p>Boşalan söndürücülerini dolum için yetkili servislere gönderin.</p>	

11. PATLAMA

Okul içinde yanıcı gaz olsun olmasın bütün basınçlı kaplar fiziksel patlama tehlikesi oluştururlar.

Patlama olayının yaşanması durumunda;

PATLAMA	122 afad, 110 acil yangın ihbar hattı ve 112 acil ilkyardım ihbar hattı aranır, Patlamaya sebep olan durumla ilgili ön araştırma ve gözlem yapılır. Patlamaya sebep olabilecek elektrik sistemlerinin elektriği kesilir. Mevcut yangın durumunda yangın söndürme tüpleri ile söndürme çalışması yapılır. Yangın söndürme sistemleriyle müdahale edilemeyecek kadar büyük ise bina terk edilir. İtfaiye gelinceye kadar yangın söndürme ekip personeli devreye girer elektrik sistemleri kapatılır.
---------	--

12. SEL BASKINI

Yerleşim yerlerini su basmasıyla oluşan doğal afete sel veya su baskını denir. Sel suları hızla akar ve önüne gelen her şeyi sürükler, can ve mal kaybına sebep olur. Büyük çoğunluğu insan hataları sonucunda ortaya çıkmaktadır. Halen büyük hasara neden olan felaketler içerisinde depremden sonra ikinci sırada gelmekte ve toplam ölümlerin % 30'u sel ve su baskınlarından oluşmaktadır.

Selin en sık rastlanan sebebi kuvvetli ve uzun süreli yağıştır. Seller kar erimesi sonucu oluşan kuvvetli akışlar veya drenaj kanallarının tıkanması sonucunda da meydana gelebilir. Çok nadir olarak da barajların çökmesi ve taşmasından kaynaklanan sellere rastlanılmaktadır.

Okulda Alınması Gereken Önlemler

Yürütülen tüm işler emniyet tedbirleri alınarak durdurulur.

Okulun elektriği ana trafodan kesilir.

Sel ile karşılaşıldığında hemen yolunuzu değiştirip farklı bir yoldan gitmeye çalışın. Yüksek yerlere tırmanın.

Sel basmış yerlerden uzak durun. Güvenli görünse de sular hala yükseliyor olabilir.

Suyun içinde yürümeye, yüzmeye, araba kullanmaya ya da oyun oynamaya çalışmayın.

Yüzeyden suyun ne şekilde hareket ettiği ve akıntılar hakkında fikir yürütmek imkansızdır.

Bütün binaların camları ve dış kapıları kapatılır.

Öğrenci ve personelin güvenliklerini sağlamak için sel sırasında yüksek bir mevki korunaklı bir yere sığınmaları organize edilir.

Araçlar mümkün ise selden etkilenmeyecek bir yere çekilir.

Önce canlılar sonra önem arz eden kıymetli evrak ve malzemeler kurtarılmaya çalışılır.

Yaralılar varsa ilk yardım müdahalesi yapılır.

Acil durum koordinatörüne durum hakkında bilgi verilir.

Olay kontrol edilemeyecek şiddetteyse afad birimleri aranarak yardım istenir.

Sel sonrasında meydana gelen hasar tespit edilir ve rapor tanzim edilir.

SEL BASKINI	122 Afad 185 Alo İSKİ 110 acil yangın ihbar hattı ve 112 acil ilkyardım ihbar hattı aranır, su ısıtma ve elektrik sistemleri kapatılır ve kurtarılması öncelikli dosya ve dokümantasyon alınarak bina terk edilir.
-------------	---

13. İŞ KAZASI

İŞ KAZALARI	İş kazası mağduruna ilk yardım ekibi tarafından ilk müdahale yapılır. Kazanın ciddiyetine göre 112 acil yardım ihbar hattı ve 155 Polis İhbar hattı aranır.
-------------	--

14. KOMŞU İŞLETMELERDE OLUŞAN VE İŞYERİNİ TEHDİT EDEN KAZA VE YANGINLAR

KOMŞU İŞLETMELERDE OLUŞAN VE İŞYERİNİ TEHDİT EDEN KAZA VE YANGINLAR	Yangın talimatında belirtilmiş olan tüm makamlara kaza veya yangın ihbarı yapılır. Öncelikle yangın talimatına göre ekipler müdahaleye hazır duruma getirilir. Tehdide maruz kalan bölgede hammadde ve malzeme mevcut ise görevli kişiler veya ekipler tarafından tahliyesi yapılarak emniyetli bir sahaya taşınır. Komşu işletmeye yakın yangın hidrantlarından istifade ederek binanın tehlide maruz kalan cephesinde ve çatısında soğutma işlemi başlatılır.
---	---

15. SABOTAJ ve SALDIRI

SABOTAJ VE SALDIRI	<p>Okulda bomba ihbarı yapılması durumunda; Acil Durum Koordinatörü ve Kriz Masası haberdar edilir. Daha sonra sırasıyla tüm öğretmenler(gerekli görülür ise öğrenciler) ihbar hakkında bilgilendirilir, tüm işler durdurulur. Binalar boşaltılarak toplanma bölgesinde toplanılır. İlgili makamlardan güçlerine ihbar yapılarak bomba arama ekibi talep edilir. Arama işlemi bitirildikten sonra bomba arama ekibinin izniyle çalışma yerlerine dönülür ve çalışmaya devam edilir. Şüpheli ve olağan dışı bir paket tespit edildiğinde; civarda çalışan personel bölgeden uzaklaştırılır ve giriş çıkışlar engellenerek paketin bulunduğu bölge tecrit edilir. İlgili makamlardan bomba arama ekipleri talep edilir. Beklenmeyen bir patlama ile karşılaşılması halinde; yaralanma olmuş ise yaralı hastaneye sevk edilir. Yangın meydana gelmiş ise yangın talimatına göre hareket edilir.</p> <p>Okulda Saldırı olması durumunda Acil Durum Koordinatörü ve Kriz Masası haberdar edilir. Bu durumlarda yapılması gereken hareket tarzı;</p> <ol style="list-style-type: none">1. İlk olarak telefonla polise haber verilir.2. Oluşan tehlike büyükse ve her yeri tehdit ediyorsa alarm düğmesine basılarak tüm personel ve yetkililer tehlikeden haberdar edilir.3. Acil Durum Koordinatörüne ve koruma ekibine haber verilir.4. Eğer saldırgan silahlı ise müdahale edilmez polisin gelmesi beklenir. Saldırgan oyalanmaya veya nereye gittiği takip edilmeye çalışılır. Araçlı ise aracın plakası alınır.5. Eğer saldırgan silahsız ise yakalanmaya veya kaçması engellenmeye çalışılır. Saldırı bittikten sonra, saldırgan yakalanmaya çalışılırken, acil duruma ekipler tarafından müdahale edilir. Gerekirse yardım istenir.6. Yemek zehirlenmesi olması durumunda önce etkilenen kişiler en yakın sağlık kuruluşuna hastaneye sevk edilir. 112 acil yardım ihbar hattına telefon edilir.7. Acil Durum Koordinatörü tarafından bir ekip kurulup bu ekip tarafından olayın sebepleri araştırılır. Olayda kasit tespit edilmesi durumunda ilgili kişi veya kurumlar hakkında kanuni işlem yapılması için yetkili kurumlara müracaat edilir.
--------------------	--

16. RADYOAKTİF KİRLENME

RADYOAKTİF KİRLENME	<p>Mülki amirliklerce ve/veya yetkili makamlarca radyoaktif kirlenme ihtimali veya gerçekleşmiş bir radyoaktif kirlenme açıklaması yapılması halinde ve kirlenme çok yakında meydana gelmiş ise; kapalı alanlara girilir.</p> <p>El, yüz gibi açıkta kalan vücut yüzeyi kapatılır.</p> <p>Radyoaktif kirlenme uzakta meydana gelmiş ise;</p> <p>Mülki amirliklerden, işyeri bölgesinde radyoaktif kirlenme miktarını tespit etmek üzere ölçüm yapılması talebinde bulunulur.</p> <p>Yapılan ölçümlerin kabul edilir sınırları aşması halinde radyoaktif kirlenme etkisini kaybedene kadar çalışmaya ara verilir.</p>
---------------------	--

17. ACİL DURUM SIRASINDA İŞYERİNDE HASTA, ENGELLİ VE GEBELERİN OLMASI

ACİL DURUM SIRASINDA İŞYERİNDE HASTA, ENGELLİ VE GEBELERİN OLMASI	<p>Tahliye işleminin engelliler için de kolayca sağlanabilmesi amacıyla acil çıkışa yönlendirici ışıklı ve sesli yönlendirmelerin bulunmalıdır.</p> <p>Hasta, Gebe ve Engeli çalışanlar yönetim tarafından belirlenen kişilerin refakati ile dışarı çıkışları sağlanmalıdır. Refakatçinin hasta, gebe ve engelli çalışan ile aynı vardiyada ve yakın çalışma alanlarından olmalıdır. Engelli çalışanlar kendilerine atanan refakatçiler konusunda önceden bilgilendirilir. Tahliye sırasında özel ekipman var ise bu ekipmanlar kullanılarak tahliye gerçekleştirilir. Dışarıda acil toplanma bölgesine (güvenli toplanma alanına) gelen hasta, gebe ve engelliler sayım işlemlerine katılırlar.</p> <p>Görme engelli çalışan olması halinde tehlikeli alana girme engelleyici sesli uyarılar yapılır ve bariyer sistemi ile tehlikeli alana geçiş engellenir.</p>
---	--

18. RAPORLAMA

Acil Duruma müdahale edilip ortam normal hale döndüğünde, Acil Durum Ekibi tarafından detaylı inceleme yapılarak bir tutanak hazırlanmalıdır.

Fotoğraflarla da desteklenecek bu rapor yönetimi ile beraber çalışması ile genişletilmelidir. Bu rapor, düzeltici, önleyici faaliyetlerin ve Sigorta-Tazminat işlemlerinin yürütülmesinde esas olacaktır.

19. EĞİTİM

Acil Durum Müdahale Ekiplerinde görevli olan her bir personel, bu planın tüm detaylarıyla ilgili eğitilmiş olmalıdır. Ayrıca bu grup, Acil Durum Müdahalesinde kullanılacak yardımcı ekipmanların nerelerde bulunduğunu ve nasıl kullanılacağını belirtir uygulamalı eğitim almış olmalıdır. Tüm eğitimler kayıt altında tutulmalıdır.

Acil Durum Müdahale Ekiplerinde görevli olmayan personel de, işbaşı konuşmaları, posterler, ilanlar, talimatnameler aracılığıyla acil durumlarda ne yapacaklarına dair bilgilendirilmelidir.

Acil Durum tatbikatları, Uygulama Koordinatörünün organizasyonu ile, en geç 6 ayda bir yapılmalıdır. Tüm tatbikatlar kayıt altına alınmalı ve Tatbikat Raporları hazırlanmalıdır. Yaşanan aksaklıklar not edilerek, bu problemlerin tekrar yaşanmaması için önlem alınmalıdır.

EK-1: EKİPLER VE EKİPLERDE GÖREVLİ PERSONEL

EK-2: ACİL DURUM İŞYERİ KROKİSİ